

ZBOŽNOST – ITALSKY PIETA

Otázka důvěry

Ačkoli italské slovo pieta (zbožnost) je trochu zavádějící, jeho smysl je jednoduchý a také mimořádný: vede nás k uvědomění, že Bůh je náš Otec. Doprovázejme děti na cestě objevování této úžasné skutečnosti!

(6. – 9. třída ZŠ)

Katecheze č. 4 z cyklu „Dary Ducha svatého“

Krátce pro katechetu

Italské slovo „pieta“, které se překládá do češtiny jako zbožnost, není snad přímo nejasné, ale rozhodně dvojznačné. V současné italštině se jednak používá k vyjádření soucitu, lítosti nebo slitování, na straně druhé naopak k vyjádření opovržení – takto označený člověk je k pláči, ubohý nebo politováníhodný. Oba způsoby se ale týkají našeho bližního. Málokdy se tedy používá v původním významu, který vyjadřoval vztah k Bohu.

Slovo pieta pochází z latinského **pius**: svědomitý vůči Bohu, religiózní nebo nábožensky založený. Proto je ve slovnících uveden jako první tento význam, jenž označuje cit, který člověka vede k úctě vůči Bohu a náboženským skutečnostem, k úctě k rodičům a k zemřelým.

Slovo **pieta** ve smyslu zbožnosti označuje náš postoj vůči Bohu a tomu, co je považováno za svaté. V tomto smyslu má mnohem blíž k důvěře než k úctě. Duch nás přece učí Boha považovat za dobrého Otce: „Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče!“ (Ř 8,15)

Zbožnost tedy není ve skutečnosti soucit ale vědomí sounáležitosti s Bohem, spojení a přátelství s ním.

- Toto vědomí, že Bůh je náš Otec, působí, že **vnímáme svůj život jako hodnotný** i v nejvíce náročných situacích: nejsme ničí otroci ani synové nikoho jiného.
- Díky tomu **je smrt přijatelná**: i v této chvíli jsme v rukách dobrého Otce.
- Zbožnost je tedy nakonec také **synovstvím**, které se přelévá do bratrství. Zde také pramení dvojí význam tohoto slova: vzhledem k Bohu a k bližnímu.
- Jsme prostě děti Boží. Princové a princezny, děti velkého Krále! Nezapomínejme na to!

Úvodní aktivita – hra „Zachraň ostatní“

Ve skupině se určí jeden hráč – záchranář. Jeho úkolem je dostat celý tým do cíle. Všichni hráči jsou rozmístěni v celém prostoru a představují zraněné, kteří nemohou chodit. Uzdravit se každý může jedině tak, že ho některý zdravý hráč donese do cíle, aniž by se zraněný dotknul země. Pakliže se mu to podaří, je zraněný okamžitě uzdraven a pomáhá zachránit ostatní. Jestliže se zraněný dotkne země, vrací se zpátky na své stanoviště. Hra je na čas.

Společný rozhovor

Rozhovor je možné začít například takto: „Vím, že jste už velcí a že příběhy s princí a králi vás už tolik nezajímají – ale i přesto bych vám rád vyprávěl jeden velmi krátký, i když trochu smutný příběh. Pak mi řeknete, co si o něm myslíte.“

Jeden smutný příběh

Jeden král chtěl svého syna potrestat, a tak ho poslal daleko do vyhnanství. Princ tam trpěl takovým hladem a zimou, až úplně ztratil sílu očekávat královo odpuštění. Uběhly roky. Jednoho dne k němu král poslal svého vyslance, který měl za úkol splnit všechna princova přání a prosby. On to princí vyřídil, a ten odpověděl: „Dejte mi kus chleba a teplý kabát.“ Zapomněl na to, že je princem a může se vrátit do otcova domu...

(E. Weisel, Chasidská slavnost)

Shrnutí

Následuje diskuse nad příběhem; pokračovat je možno činností s pracovním listem: zbožnost ukazuje na náš vztah s Bohem a na důvod tohoto přátelství. Ježíš nám dobře vysvětlil, o co jde: zbožnost je vědět, že Bůh je náš Otec... a všechno odevzdat do jeho rukou. Jakou jistotu nám to může dát!

Závěrečná modlitba

Můžeme si přečíst úryvek Řím 8,15-17, a poté se pomodlit Otče náš. První část modlitby Páně můžeme říkat se zdviženýma rukama, druhou s rukama spojenýma navzájem na znamení, že synovství nás činí bratry a sestrami.

Autor: Maria Grazia Ciravegna a Francesco Cravero.

Překlad a úpravy z Dossier Catechista 4/2015 – 2016 a www.hranostaj.cz David Žofák a Lenka Jeřábková.

V rukách Božích ZBOŽNOST

Test/1 – Napiš jména

Před sebou máš nedokončené otázky a k nim připravené odpovědi.

Vyplň test napsáním vždy správného jména na každou řádku.

Jaký vztah máš s? Je to můj/má kamarád/ka!

Jaký vztah máš s? Je to můj/má sestra, bratr, bratranec, prostě příbuzný.

Jaký vztah máš s? Je to moje maminka.

Jaký vztah máš s? Vidíme se jen na fotbale, na tancích nebo na...

Jaký vztah máš s? Mluví se mnou, jen když něco potřebuje.

Jaký vztah máš s? Toho se bojím.

Jaký vztah máš s? Víím, kdo to je, ale víc ho neznám.

A s Bohem: jaký vztah máš s ním?

Test/2 – Vyber symbol

- Jaký vztah máš s Bohem? Která z těchto tří věcí ho popisuje nejlépe: trezor, mobil nebo gilotina?

- Přemýšlej a výsledek pak napiš sem na tuto řádku:

Jestli sis v druhém testu vybral...

- **Trezor.** Trezor otvíráme buď proto, abychom do něj dali ty nejcennější věci, které máme, anebo proto, abychom si z něj něco vzali. V obou dvou případech je problém v kombinaci. Vidíš svůj vztah s Bohem jako trezor, který potřebuješ otevřít, a tedy najít tu správnou kombinaci „znaků“, protože mu přinášíš ty nejkrásnější věci, nebo proto, abys z něj něco vymámil?

- **Mobil.** Bůh není nouzové číslo, na které mohu zavolat jen ve chvíli, kdy jsem v nebezpečí nebo v nesnázích (nebo když jsem se nestihl naučit do školy). Je ale pravda, že s Bohem si můžeme posílat zprávy jako ty, které občas přijímáme a které nás uklidňují nebo nám dávají jistotu, nebo které – a proč ne – nás činí šťastnými. Jaké zprávy si vyměňuješ s Bohem ty? A jaké dostáváš od něj?

- **Gilotina.** Je nástrojem smrti – sice nejméně bolestivým, ale pořád nástrojem smrti. Vidíš tvůj vztah s Bohem jako gilotinu, protože si myslíš, že Bůh je přísný soudce, nebo z jiného důvodu? Jestli si myslíš, že Bůh chce tvoji hlavu... pak jsi úplně mimo.

Usměv

Otce Abraháma, jednoho starého, mírného a pozorného mnicha, velmi milovaly děti z jedné nedaleké vesnice. Občas chodily k jeho cele, sedly si kolem ní do půlkruhu a otec vyšel z cely a vyprávěl jim o kráse stvoření. Jednoho dne mnich hovořil dlouze o Bohu, a pak se děti zeptal:

„Řekni mi Danieli, kdo je Bůh?“

„Bůh je ten, kdo mne stvořil!“

„Odpověď jsi dobře. A kdo je Bůh pro tebe, Makarie?“

„Bůh je můj otec.“

„Výborná odpověď! A pro tebe Gelasie?“

„Bůh... Bůh je otec Makaria!“

(R. Kern, Humor pouštních otců)

V rukách Božích ZBOŽNOST

Test/1 – Napiš jména

Před sebou máš nedokončené otázky a k nim připravené odpovědi.

Vyplň test napsáním vždy správného jména na každou řádku.

Jaký vztah máš s? Je to můj/má kamarád/ka!

Jaký vztah máš s? Je to můj/má sestra, bratr, bratranec, prostě příbuzný.

Jaký vztah máš s? Je to moje maminka.

Jaký vztah máš s? Vidíme se jen na fotbale, na tancích nebo na...

Jaký vztah máš s? Mluví se mnou, jen když něco potřebuje.

Jaký vztah máš s? Toho se bojím.

Jaký vztah máš s? Víím, kdo to je, ale víc ho neznám.

A s Bohem: jaký vztah máš s ním?

Test/2 – Vyber symbol

- Jaký vztah máš s Bohem? Která z těchto tří věcí ho popisuje nejlépe: trezor, mobil nebo gilotina?
- Přemýšlej a výsledek pak napiš sem na tuto řádku:
.....

Jestli sis v druhém testu vybral...

• **Trezor.** Trezor otvíráme buď proto, abychom do něj dali ty nejcennější věci, které máme, anebo proto, abychom si z něj něco vzali. V obou dvou případech je problém v kombinaci. Vidíš svůj vztah s Bohem jako trezor, který potřebuješ otevřít, a tedy najít tu správnou kombinaci „znaků“, protože mu přinášíš ty nejkrásnější věci, nebo proto, abys z něj něco vymámil?

• **Mobil.** Bůh není nouzové číslo, na které mohu zavolat jen ve chvíli, kdy jsem v nebezpečí nebo v nesnázích (nebo když jsem se nestihl naučit do školy). Je ale pravda, že s Bohem si můžeme posílat zprávy jako ty, které občas přijímáme a které nás uklidňují nebo nám dávají jistotu, nebo které – a proč ne – nás činí šťastnými. Jaké zprávy si vyměňuješ s Bohem ty? A jaké dostáváš od něj?

• **Gilotina.** Je nástrojem smrti – sice nejméně bolestivým, ale pořád nástrojem smrti. Vidíš tvůj vztah s Bohem jako gilotinu, protože si myslíš, že Bůh je přísný soudce, nebo z jiného důvodu? Jestli si myslíš, že Bůh chce tvoji hlavu... pak jsi úplně mimo.

Úsměv

Otce Abraháma, jednoho starého, mírného a pozorného mnicha, velmi milovaly děti z jedné nedaleké vesnice. Občas chodily k jeho cele, sedly si kolem ní do půlkruhu a otec vyšel z cely a vyprávěl jim o kráse stvoření. Jednoho dne mnich hovořil dlouze o Bohu, a pak se děti zeptal:

„Řekni mi Danieli, kdo je Bůh?“

„Bůh je ten, kdo mne stvořil!“

„Odpověď jsi dobře. A kdo je Bůh pro tebe, Makarie?“

„Bůh je můj otec.“

„Výborná odpověď! A pro tebe Gelasie?“

„Bůh... Bůh je otec Makaria!“

(R. Kern, Humor pouštních otců)

